

OLIMPIADA UNIVERSUL CUNOAȘTERII PRIN LECTURĂ
pentru elevii din mediul rural
Etapa județeană,
29 februarie 2020

Clasa a V-a

Timpul de lucru: 2 ore.

Toate subiectele sunt obligatorii.

Se acordă 10 puncte din oficiu.

Partea I (20 de puncte)

Citește cu atenție textele următoare, apoi scrie răspunsul la fiecare dintre cerințele date:

*În plopul meu își pune cuibul luna,
Din care iese noaptea ca un corb.
Și stele-i cad din aripi, dar le sorb
Prin iazuri broaște, una câte una.*

*Căci broaștele înghit bucăți de noapte
Și sar din mâl în iaz rotind inele
Și se lungesc pe burta lor de lapte
În care se topesc atâtea stele.*

(Păstorel Teodoreanu – **Broaștele**)

1. Transcrie două cuvinte din câmpul semantic al *noapții*. **4p.**
2. Notează, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia se află varianta corectă de răspuns: **4p.**
Inelele din iaz se formează datorită:
 - a. luminii lunii;
 - b. săriturii broaștelor în apă;
 - c. stelelor care se oglindesc în apă.
3. Rescrie enunțurile următoare în ordinea apariției lor în fragment. **4p.**
 - a. *pe burta lor (...) se topesc atâtea stele.*
 - b. *își pune cuibul luna.*
 - c. *broaștele (...) sar din mâl în iaz.*
 - d. *iese noaptea ca un corb.*
4. Explică, în minimum 20 de cuvinte, înțelesul versului *În plopul meu își pune cuibul luna*. **4p.**
5. Prezintă, într-un text descriptiv de minimum 50 de cuvinte, elementele care compun tabloul de natură din poezia *Broaștele* de Păstorel Teodoreanu. **4p.**

Partea a II-a (20 de puncte)

Se dă textul:

În țările nordice, atunci când se instalează frigul, unele broaște se scufundă în bălți, se îngroapă în noroi și petrec toată iarna acolo. Există circa 30 de specii de broaște în lume. Cele mai comune dintre ele sunt broscoiul, broasca-leopard și broasca de lemn. Broaștele au culori, dimensiuni și forme diferite. Unele broaște mici de copaci au sub 2.5 centimetri lungime. Broaștele-leopard sunt lungi de 5 – 10 centimetri, iar broscoiul atinge, de obicei, 20 centimetri și are picioarele de 25 centimetri. Un broscoi matur are, de obicei, culoarea verde închis și poate fi văzut cu greu prin iarbă sau în locuri noroioase.

Ce fac aceste broaște pe perioada iernii? În țările nordice, atunci când se instalează frigul, unele broaște se scufundă în bălți, se îngroapă în noroi și petrec toată iarna acolo. Bălțile nu îngheață în întregime, deși unele ierni sunt aspre, așa că nici broasca nu îngheață. Însă, devin foarte reci. Broasca este un amfibian ce face parte din grupul creaturilor cu sânge rece, care trăiesc în apă și pe uscat. Atunci când un amfibian este rece, are nevoie de foarte puțin oxigen, pentru că arde o cantitate mică de mâncare. Asta explică de ce broasca poate sta sub apă toată iarna, fără să aibă nevoie de aer. Apa conține puțin oxigen, iar broasca își procură din apă oxigenul necesar pe timpul iernii, prin piele. Uneori, broasca petrece iarna într-o groapă, un banc de nisip sau grupate sub pietre și pământ.

Știi că există broaște care trăiesc în copaci? Broaștele de copaci sunt destul de mici și au ventuze sau discuri lipicioase pe picioare, care le ajută să se cațare.

Sursa: <https://www.descopera.ro/mari-intrebari/14460578-ce-se-intampla-iarna-cu-broastele> *Ce se întâmplă iarna cu broaștele?*

1. Precizează două curiozități despre broască, în timpul iernii. **4p.**
2. Transcrie o secvență din text, care evidențiază mărimea diferită a broaștelor. **4p.**
3. Scrie, pe foaia de concurs, litera în dreptul căreia este menționată varianta care conține informația corectă, conform textului dat: **4p.**
 - a) Unele ierni sunt aspre și broasca îngheață.
 - b) Un amfibian are nevoie de foarte puțin oxigen.
 - c) Broaștele de copaci sunt mari și au ventuze.
4. Precizează numărul aproximativ al speciilor de broaște în lume. **4p.**
5. Explică, în minimum 30 de cuvinte, semnificația enunțului: *Broasca este un amfibian ce face parte din grupul creaturilor cu sânge rece.* **4p.**

Partea a III-a (50 de puncte)

1. Numește, într-un enunț, un element comun identificat în cele două texte. **5p.**
2. Transcrie, din textele propuse, trei substantive articulate cu articol hotărât și două substantive însoțite de articol nehotărât. **5p.**
3. Alcătuieste un enunț în care să folosești o sintagmă care denumește o zonă geografică din Europa, identificată de tine în al doilea text. **5p.**

4. Explică, în minimum 30 de cuvinte, semnificația secvenței: *Căci broaștele înghit bucăți de noapte.* **5p.**
5. Construiește un dialog imaginar, de 8 – 10 replici, dintre două broscuțe care discută despre modul diferit în care își petrec iarna. **15p.**
6. Prezintă, într-o compunere narativă de minimum 150 de cuvinte, o întâmplare imaginară în care personajul principal să fie o broască de copac. **15p.**